

BÄTTRE MED LOKAL UTVECKLING

# Lokalt utvecklings- program

2021–2024



Suomen Kylät  
Finlands Byar

"Den nuvarande krisen har också potential för en positiv utveckling för lokal verksamhet."

# Inledning

**Programmet Bättre med lokal** utveckling är Finlands Byars femte lokala utvecklingsprogram. Det omfattar verksamhetsåren 2021 – 2024 och är sålunda kortare än de tidigare sjuårsprogrammen. Med erfarenhet som gjorts inom ramen för de tidigare programmen, har man kunnat konstatera att världen och därigenom den lokala utvecklingens verksamhetsmiljö kan förändras till en del mycket snabbt. Som exempel: Vem skulle vid uppgörandet av det tidigare programmet år 2014 ha kunnat förutspå den stora flyktingvågen till landet år 2015? Klimatmedvetenhet har också ökat radikalt sedan dess. Målet med en kortare tidsperiod är att de lokala utvecklingsprogrammen i framtiden skulle hållas mer smidiga i tid och i förändringstakten. Programmet Bättre med lokal utveckling är också kortare än tidigare program och syftar till kärnfullhet, läsbarhet och koncisa uttryck.

**Huvuddelen av det** lokala utvecklingsprogrammet består av åtgärdsförslag som utarbetats av styrelsen för Finlands Byar rf och dess fyra förberedande utskott, d.v.s. byautskottets, Leader-utskottets, stadsdelsutskottets och internationella utskottets utarbetade åtgärdsförslag (kapitel 2). Var

och en av de 25 åtgärdsförslagen i programmet motiveras av några meningar under åtgärden. Dessa förslag till åtgärder utgör den faktiska strategiska delen av programmet för 2021 – 2024.

**De åtgärdsförslag** som styrelsen för Finlands Byar rf utarbetat handlar om breda frågor och mål för lokal utveckling. Åtgärdsförslagen i de olika utskotten är i sin tur viktiga utvecklingsmål för den lokala utvecklingen sett ur byaverksamhetens, stadsdelsverksamhetens, Leader-verksamhetens och internationella verksamhetens synvinkel.

**De ovannämnda** fyra utskotten, som representerar olika aktörer inom lokal utveckling, har i enlighet med Finlands Byar rf:s styrelses riktlinjer varit djupt involverade i arbetet med att utarbeta det lokala utvecklingsprogrammet. Framför allt har målet varit att säkerställa att processen ger en stor mängd kompetens inom olika områden och ett mångsidigt perspektiv på utveckling. Mer än femtio personer från olika nivåer inom det lokala verksamhetsfältet har bidragit med värdefull insats i programprocessen. Efter det har programmet finslipats vid ett diskussionstillfälle som anordnades för ett större antal

lokala aktörer 22.10.2020, varefter programmet godkändes vid Finlands Byar rf:s höstmöte 26.11.2020.

**Den kanske viktigaste** förutsättningen för att programprocessen ska lyckas, är att man lyckas knyta programmet till sin verksamhetsmiljö och den förändring som sker inom tidsramen. Tidpunkten för utfärdandet av programmet har i många avseenden varit exceptionellt med avseende på den globala Covid-19-pandemin och den resulterande globala dubbla krisen. Som många vet består det kinesiska skrivtecknet för kris av två delar, den ena innebär fara och den andra betyder möjlighet. Den nuvarande krisen har också potential för en positiv utveckling för lokal verksamhet, som vi kort analyserar i kapitel 1.

**På Finlands Byar rf:s** och de fyra utskottens vägnar, inspirerande lässtunder till alla lokala aktörer på olika regionala nivåer önskar

**Petri Rinne**  
ordförande

**Tuomas Perheentupa**  
utvecklingschef

# Innehållsförteckning

2	Inledning
4	<b>Kapitel 1:</b>
4	Föränderlig verksamhetsmiljö
6	<b>Kapitel 2:</b>
	Den lokala utvecklingens strategiska åtgärdsförslag 1 - 25
6	<b>2.1 Åtgärdsförslag från styrelsen för Finlands Byar</b>
7	<b>2.2 Gemensamma åtgärdsförslag från utskotten för Finlands Byar</b>
7	<b>2.3 Byaverksamheten / byautskottets åtgärdsförslag</b>
9	<b>2.4 Stadsdelsverksamheten / stadsdelsutskottets åtgärdsförslag</b>
9	<b>2.5 Leader-verksamheten / Leader-utskottets åtgärdsförslag</b>
10	<b>2.6 Internationella verksamheten / internationella utskottets åtgärdsförslag</b>
11	<b>Bilaga:</b> Basuppgifter från Finlands Byar rf

## FINLANDS BYAR RF

SUOMEN KYLÄT RY - FINLANDS BYAR RF ÄR EN SAMARBETSORGANISATION FÖR NÄTVERK SOM FRÄMJAR BYA- OCH LEADER-VERKSAMHET SAMT LOKAL UTVECKLING. MEDLEMMARNA ÄR NATIONELLA ORGANISATIONER SOM FRÄMJAR LOKAL UTVECKLING, ALLA LEADER-GRUPPER OCH REGIONALA BYAFÖRENINGAR, LANDSKAPS- FÖRENINGAR, SAMT BYA- OCH STADSDELSFÖRENINGAR. BÅDE FINSK- OCH SVENSKSPRÅKIG VERKSAMHET INGÅR I FÖRENINGENS VERKSAMHETSOMRÅDE SOM TÄCKER HELA LANDET. FINLANDS BYAR RF FRÄMJAR DET LOKALA UTVECKLINGARBETET I FINLAND FÖR CA 4 000 BYAR, 19 REGIONALA BYAFÖRENINGAR OCH 54 LEADER-GRUPPER. FÖRENINGEN FUNGERAR SOM EN NATIONELL SAMARBETSORGANISATION I UTVECKLINGEN AV BYAR OCH FÖR ATT FRÄMJA INVÅNARNAS LEVNADSFÖRHÅLLANDEN OCH VÄLBEFINNANDE.

## Kapitel 1.

# Föränderlig verksamhetsmiljö

Under de kraftiga kriserna som eskalerade våren 2020 (coronapandemi & ekonomisk stagnation) kan man också se en viss positiv utveckling när det gäller lokala verksamhetsmål, bland annat när det gäller samhälleliga attityder och mänskligt beteende:

◆ **PLATSOBEROENDE ARBETE** eller distansarbete har blivit ett måste för människor och organisationer; man har vant sig och lärt sig, likaledes har cheferna varit tvungna att vänja sig vid att leda ett distansarbetsamhälle. Detta kommer sannolikt att förändra arbetslivet i framtiden i många organisationer och yrken. Klimatskyddsskäl driver också på en ökning av distansarbetet.

◆ **EFTER DENNA** upplevelse kan landsbygden ses som ett bättre ställe att bo på; många fördelar noteras om landsbygdsboendet, såsom rymd och förmånliga bostadspriser. Många arbetstagare har lämnat stora städer för att minimera risken för infektion genom att distansarbete i sin fritidsstuga och/eller i sin andrabostad. Yrkespersoner inom många områden har redan funnit att med distansarbete - åtminstone delvis - är det möjligt att göra andrabostaden till första bostad. Att flytta till landsbygden från större städer är en uppåtgående trend och ett internationellt fenomen, t.ex. från Paris och Los Angeles. Mättnadspunkten för urbanisering närmar sig och krisen påskyndar denna utveckling.

◆ **VIA SKOLELEVERNAS** erfarenhet av distansundervisning kan den partiella distansskolmodellen, Eskolas skolexperiment, också bli bättre förstådd och accepterad än tidigare. Den partiella distansutbildningen kan spela en roll i utvecklandet av ungdomars



skolgång, särskilt i glesbygden. För att uppnå en tillräcklig gruppstorlek för valfria ämnen (inklusive främmande språk), vore det särskilt värt att använda digitaliseringen mer effektivt som ett samarbete mellan flera skolor.

◆ **VÄRDET AV DET LOKALA** och den lokala ekonomin ökar när globaliseringen visar sin baksida och oförutsägbarhet, t.ex. känslighet för störningar i distributionskedjan, eskalering av handelskrig etc.

**"Det är viktigt att sträva efter att effektivt utnyttja den föränderliga verksamhetsmiljön och attitydsklimatet i all verksamhet och kommunikation."**

◆ **I FRAMTIDEN KOMMER** man också att bättre se fördelarna med små enheter, t.ex. små butiker och närskolor. Många har ogärna gått till stora köpcentra för att handla mat under krisen. Stora skolor såväl som stora förskolor och äldreomsorgsenheter verkar vara en risk för smittspridning under exceptionella tider.

◆ **VÄRDET AV INHEMSK** produktion - särskilt livsmedelsproduktion och jordbruk, och på samma gång landsbygdens betydelse - ökar. Det finns bättre förståelse för betydelsen av nödlagring och andra former av beredskap. Detta syns också tydligt i inhemsk naturturism och campingverksamhet, vilket öppnar nya möjligheter för byaturism.

◆ **SAMHÄLLET'S RESILIENS,** upprätthållandet av beredskap, säkerhet och förmågan att kunna reagera tillräckligt snabbt och proaktivt kommer att tas mycket mer på allvar i framtiden.



➔ **SNABBA FÖRÄNDRINGAR** i världen och i verksamhetsmiljön kan ge betydande politiskt stöd till många av de mål som Finlands Byar rf eftersträvar. Det är viktigt att sträva efter att effektivt utnyttja den föränderliga verksamhetsmiljön och attitydsklimatet i all verksamhet och kommunikation. Samtidigt kan vi hitta kraftfulla motiveringar för den lokala utvecklingens betydelse för samhället och övertyga samhällets beslutsfattare om behovet av lokal verksamhet även under förhållanden med försämrade offentliga finanser.

## Kapitel 2.

# Den lokala utvecklingens strategiska åtgärdsförslag

### 2.1. Åtgärdsförslag från styrelsen för Finlands Byar:

#### 1 MULTILOKALITET SKA BEAKTAS I BEFOLKNINGSSTATISTIK OCH PROGNOSE

**Demografisk statistik** tar inte hänsyn till den ökade multilokaliteten i människors boende och arbete, eftersom invånare för närvarande endast kan registreras officiellt i en kommun. Omständigheterna vid registreringen och samtidigt snedvriden demografisk praxis ger demografiska data och befolkningsprognoser som är främmande för verkligheten. Många samhälleliga och politiska beslut bygger därför delvis på felaktig information och prognoser som härrör från den. På basis av det skeva materialet förverkligas t.ex. överdriven koncentration av offentliga tjänster och infrastrukturbyggande i s.k. tillväxtcentra. Finlands Byar rf kommer i samarbete med andra viktiga landsbygdsaktörer att börja bedriva en praxis för befolkningsstatistiken i vårt land som bättre tar hänsyn till den faktiska befolkningssituationen och servicebehoven för de olika orterna i vårt land, inklusive invånare i en andrabostad.

#### 2 FÖR ATT FRÄMJÄ GEMENSAMMA LANDSBYGDSINTRESSEN INRÄTTAS ETT SAMARBETSFORUM FÖR LANDSBYGDSORGANISATIONER

**Social- och hälsoorganisationer**, liksom idrotts- och friskvårdsorganisationer har sina egna väletablerade och socialt erkända samarbetsorganisationer/-forum som kanaler för sektoriellt inflytande och ömsesidigt samarbete. För närvarande har landsbygdsorganisationer inom olika sektorer inte en sådan gemensam kanal för inflytande och samarbete sinsemellan, vilket innebär att arbetet att påverka äger rum inom ramen för varje organisation och därmed delvis fragmenterat. Detta minskar betydelsen och trovärdigheten i landsbygdsorganisationernas arbete för inflytande jämfört med det bredare sociala arbetet att påverka som utförs i



samarbete. Ett gemensamt, fritt format samarbetsforum för landsbygdsorganisationer inom olika områden kommer att inrättas för att främja de frågor som organisationerna upplever som gemensamma och för att främja dialog och samarbete.

#### 3 ETT FRAMTIDSUTSKOTT FÖR UNGDOMAR INRÄTTAS OCH UNDERSTÄLLS FINLANDS BYAR RF:S STYRELSE

**Framtida jobb betonas** i en snabb föränderlig verksamhetsmiljö. Det är en viktig del av verksamheten för alla fyra utskott inom Finlands Byar rf. För att kontinuerligt reformera den lokala utvecklingen och stärka ungdomars engagemang kommer dessutom ett femte utskott, de ungas framtidsutskott, att inrättas där unga lokala aktörer sammanförs. Utskottet bereder och ger aktuella förslag till styrelsen för Finlands Byar rf om lokal utveckling och framtida inriktning, särskilt ur ungdomars perspektiv.

## 2.2. Gemensamma åtgärdsförslag från utskotten för Finlands Byar:

4

### LANDSBYGDEN STÄRKS SOM EN PLATS ATT BO OCH ARBETA PÅ

**Den offentliga debatten** ska vändas så att bl.a. landsbygdens förmånliga och rymliga boendeförhållanden blir landsbygdens styrkor och möjligheter, samt drivkrafter för multilokalitet. I den offentliga debatten kommer tonvikten att läggas på attraktions- och dragningskraftsfaktorer för landsbygdsboendet, bl.a. resiliens och säkerhet för decentraliserade lösningar. Ökningen av distansarbete och multilokalitet för med sig nya invånare till landsbygden, vilka representerar olika yrkesgrupper. Detta ökar både efterfrågan på service och produktion.

5

### OMVANDLA ETT BRETT NÄTVERK AV LOKALA AKTÖRER INOM OLIKA REGIONALA NIVÅER TILL EN BANBRYTANDE ORGANISATION FÖR PLATSOBEROENDE OCH MULTILOKALITET

**Inom organisationen** utvecklas digital kommunikation och kontakter som sker på distans på alla olika nivåer så omfattande som möjligt. Lokala byaföreningar och andra föreningar på gräsrotsnivå kommer också att vara involverade. Organisationens digitala kompetens stärks genom utbildning och rådgivning. Detta är en betydande förändring i formen för arbets- och verksamhetskulturen.

6

### FRÄMJA KOLDIOXIDNEUTRALITET OCH MILDRA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

**Via kommunikation**, konkreta åtgärder och konsumentval befrämjas den mångsidiga närproduktionen och -servicen i byarna, samt byaturismen. Energismarta lösningar utvecklas för byarna, bl.a. energirenoveringar av bygårdar baserade på lokala energikällor (värmepumpsteknik, sol- och vindkraft, ved) och cirkulations- och delningsekonomi. Överlappande transporter och resor rationaliseras. Det här gör det möjligt att bekämpa klimatförändringarna, effektivisera tidsanvändningen och öka trafiksäkerheten.

7

### UTVECKLING AV DE LOKALA AKTÖRERNAS REGIONALA SAMARBETSNÄTVERK

**Leader-, by- och stadsdelsaktörer**, samt de internationella aktörerna behöver varandra. Tillsammans utgör de ett starkt landsomfattande nätverk av lokala utvecklare inom ramen för Finlands Byar rf. Förutom den riksomfattande utskottsverksamheten behövs det dessutom utvecklas en intensivare och interaktiv kommunikation, mentorskap, vägledning och utbildning mellan

aktörerna på regional nivå. En lokal livlig projektaktivitet öppnar för konkreta möjligheter till samarbete. Även den gemensamma intressebevakningen måste effektiviseras. Det är av största vikt att via arbetsgruppen för samhällsbaserad lokal utveckling påverka genomförandet av strukturfondsresurser, så att stadsdelsverksamheten i fortsättningen kommer att få delvis frivillig utvecklingsfinansiering i enlighet med Leader-principerna.

8

### KOMMUNIKATIONEN INOM LOKAL VERKSAMHET EFFEKTIVERAS PÅ ALLA NIVÅER

**Medvetenheten om** byaverksamheten ökas nationellt, regionalt och lokalt genom olika kommunikationsmedel. En särskild kommunikationsansvarig person utses inom de regionala föreningarna och inom de lokala byaföreningarna. Med de kommunikationsansvariga inrättas ett landsomfattande kommunikationsnätverk för byaverksamheten, bland vilka delas god kommunikationspraxis samt utbildning.

**Webbplatsen leadersuomi.fi** kommer att förnyas för att öka dess effekt. Leader-slogan och grafiskt utseende piffas upp i samarbete med Nätverkstjänster. Fiske-Leader och Ungdoms-Leader kommer också att ingå i Leader-varumärkesfamiljen. Verkningsfulla kampanjer kommer att genomföras för att stöda genomförandet av den nya programperioden.

9

### SAMARBETET MELLAN LANDSBYGD OCH STAD FÖRBÄTTRAS

**Samhällets förståelse** för det ömsesidiga beroendet mellan landsbygd och stad ökas genom att producera och dela information. Samhällsdebatten om multilokalt levnadssätt främjas och en hållbar cityruralitet stöds eller ett sätt att leva som förenar båda miljöerna. Under vilka förhållanden städerna utnyttjar landsbygdsresurserna i samband med den ekologiska krisen tas upp för diskussion, liksom hur man gör en hållbarhetsförändring mellan stads- och landsbygds-människor på lika villkor. Via nätverk delas information och bästa praxis mellan städerna och landsbygden.

## 2.3. Byaverksamheten / byautskottets åtgärdsförslag:

10

### GEMENSAMMA BYALOKALER OMBILDAS TILL LOKALA MULTI-SERVICECENTER

**Enligt lokala** behov sammanförs tjänster, som är nödvändiga för byar, till bygårdar och andra gemensamma byalokaler. Dessa fungerar också som verksamhets- och logistikcentra. Deras roll som lokala beredskapscentra utvecklas och de fungerar på det här sättet som myndigheternas och



kommunens samarbetspartner genom att exempelvis lämna aktuell uppdatering till myndigheterna.

## 11 BYARNAS NÄRSERVICE IMPLEMENTERAS PÅ ETT SMART OCH NYTT SÄTT

**Digitalisering och platsberoende** i serviceproduktionen utnyttjas på ett smart sätt, såsom när-/distansskolelösningar och kombinerade transportlösningar för olika logistikbehov. Förutsättningarna är snabba nätverksanslutningar som man måste investera i. Att använda lokala produkter och tjänster rekommenderas. Den lokala ekonomin kommer också att stärkas genom att utveckla socialt företagande. Det befintliga byggnadsbeståndet i byarna utnyttjas på ett smart sätt.

## 12 BYAVERKSAMHETENS SAMHÄLLSPÅVERKAN STÄRKS

**Byaföreningarnas profil höjs** som regionala och lokala influencers, föregångare, initiativtagare och föredragande av ärenden, intressebevakare, samt som invånarnas gemensamma röst. För att uppnå detta uppmanar man till att upprätta kommunspecifika byaforum. Ansträngningar görs för att integrera lokala byaplaner i kommunala planer. De viktigaste fokusområdena för byaverksamhetens sociala effekter är t.ex. servicenivån, säkerhetsfrågor, sysselsättning

och förbättring av byarnas sysselsättningsberedskap, samt främjande av invandringsrelaterad integration.

## 13 UPPFÖLJNINGSTUDIER INLEDS OM EFFEKTERNA AV GJORDA BESLUT

**Objektiva uppföljningsstudier** inleds om konsekvenserna av fattade centraliseringsbeslut, de verkliga kostnadsbesparingarna, samt fördelar och nackdelar. Ämnena är åtminstone konsekvenserna av att koncentrera skolnätverket och andra dagliga tjänster som är nödvändiga för invånarna. Finlands Byar rf och riksdagens nätverk för byaverksamhet fungerar som studiens bakgrundsorganisationer tillsammans med Landsbygdspolitiska rådet och forskningsinstitut.

## 14 LOKALT SAMARBETE OCH INKLUDERING STÄRKS

**För att stärka** den lokala utvecklingen intensifieras samarbetet mellan kommuner och föreningar, liksom mellan regioner, genom att föra samman goda innovationer och involvera lokala föreningar i problemlösningar (jfr partnerskapsavtal i Sverige). Varje kommun och region uppmanas att utse en kontaktperson.





## 15 HELTIDSARBETE FÖR BYAOMBUDEN

**Det bör finnas** minst ett heltidsanställt byaombud i varje region. Målet möjliggörs genom att höja byaverksamhetens statsbidrag till 1,6 - 2 miljoner euro. Expertis från riksdagens nätverk för byaverksamheten används för att genomföra målet. Den ekonomiska basen för byaverksamheten stärks också på andra sätt, t.ex. genom projektfinansiering, självfinansiering och serviceverksamhet.

### 2.4. Stadsdelsverksamheten / stadsdelsutskottets åtgärdsförslag:

## 16 STADSBORNA INVOLVERAS I ATT DIVERSIFIERA LIVSMEDELSFÖRSÖRJNINGEN

**Debatten om livsmedelssystemet** och konsumenternas förmåga att påverka och delta i detta främjas. Försöks- och pilotprojekt utvecklas för t.ex. stadsodling, andelsjordbruk, landsbygdsmarknader och REKO-ringar. Man kommer även att utreda om plattformen TöitäSuomesta.fi kan utvecklas på ett sådant sätt att det möjliggör popup-liknande samhällsarbete inom livsmedelsproduktionen på landsbygden.

## 17 UNDERSTÖD FÖR STADSBORNAS ORGANISERING OCH VERKSAMHETENS MÅNGFALD SAMT FÖR SAMARBETET

**Städer har både** traditionellt starka föreningar, klubbar och organisationer, men också nya, smidiga och pop-up-liknande verksamhetsgrupper, vilket kallas för urban aktivism eller den fjärde sektorn. Att skapa modeller och att sprida god praxis i all medborgarverksamhet främjas. Relationerna och samarbetet mellan tredje och fjärde sektorn utvecklas. En experimentkultur och gemensamma projekt befrämjas och rotas mellan offentliga myndigheter, företag och medborgaraktörer.

## 18 EN MEDBORGARBASERAD STADSUTVECKLING UNDERSTÖDS FÖR ATT SKAPA RESURSER, SOCIAL INNOVATION OCH RESILIENS

**Man verkar för att** öka finansieringen för medborgarbaserad stadsutveckling och för att utöka finansieringsområdena i städer under EU-programperioden 2021–2027. Man verkar även i andra nätverk, såsom samarbetsnätverket för samhällsbaserad lokal utveckling (YPK), samarbetsnätverk för medborgarbaserad stadsutveckling (KaKe) och stadspolitiska utvecklingsnätverk, samt riksdagens nätverk för byaverksamhet. Man söker, sammanställer och delar information om olika former av stöd för stadsbornas frivilliga verksamhet och för projekt som förenar byar och stadsdelar. Myndigheternas beredvillighet att dra nytta av medborgarverksamhet förbättras, t.ex. för att öka resiliensen.

### 2.5. Leader-verksamheten / Leader-utskottets åtgärdsförslag:

## 19 LEADER-VERKSAMHETENS KONTINUITET OCH FINANSIERING TRYGGAS

**Hela Finland** måste omfattas av Leader-verksamhet och finansieringen måste bibehållas, åtminstone på nivån för programperioden 2014–2020. Leader-metoden måste också allt starkare utvidgas till att omfatta städer. Leader-utskottet samarbetar mer proaktivt och interaktivt mellan Leader-grupper och administrationen för att effektivt bidra till en positiv utveckling av Leader-förutsättningarna. Det finns också ett nära samarbete med Kommunförbundet, landskapsförbunden, kommunerna och riksdagens nätverk för byaverksamhet. Systematisk, verkningfull kommunikation stöder intressebevakningen.



## 2.6. Internationella verksamheten / internationella utskottets åtgärdsförslag:

# 22

### DELTAGANDE I SMARTA BYAR-PROCESSEN SOM LANSERADES AV EU

**Finlands Byar** är involverad i European Network for Rural Developments (ENRD:s) arbetsgrupp för smarta byar och i projektet "Smart Villages in the 21st Century", där definitionen av byar, verktyg, smarta byar-processer och landsspecifika praxis i EU-länderna kartläggs. Den erhållna informationen och kunskapen används av byarna och stöder den finländska smarta byar-strategin och de åtgärder som föreslagits av byautskottet.

# 23

### BYAUTVECKLINGEN I EUROPA OCH EU STÖTTAS

**Finlands Byar rf** är medlem i European Rural Community Alliance (ERCA) och Partnership for Rural Europe (PREPARE) och deltar aktivt i arbetet inom europeiska Landsbygdsriksdagen, European Rural Parliament (ERP), via webinarier eller projekt. Tillsammans med de övriga nordiska länderna piloterar Finlands Byar utvecklingen av lokal demokrati och lokalsamhällen. Deltagande i arbetet med ERCA, PREPARE och ERP stöder påverkansarbetet och ökar kunskapen och nätverkande till förmån för byarna.

# 20

### LEADER-GRUPPERNAS ROLL SOM REGIONALA UTVECKLARE STÄRKS

**Leader-gruppen** är både en finansör och en utvecklare. För att stärka den regionala utvecklarens roll krävs att Leader-grupperna utvidgar sina nätverk, stärker sina partnerskap och diversifierar sin finansieringsbas. I Leader-strategierna måste det fastställas ambitiösa effektivitetsmål för utvecklingen av den egna regionen. Nätverksledarkompetens och nätverksskunnandet stärks genom att anordna lämplig utbildning, t.ex. i samarbete med Nätverkstjänster.

# 21

### LEADER-GRUPPERNAS FINANSIERING DIVERSIFIERAS FÖR ATT HANTERA SÅRBARHETER

**Leader-utskottet** stöder Leader-grupperna i deras ansträngningar att diversifiera finansieringsbasen. Utbyte av erfarenheter mellan Leader-grupperna om användning av finansiering utanför landsbygdsprogrammet främjas och en utredning görs om redan använda externa källor. Strukturfonder och andra externa finansieringskällor bör användas, särskilt i stadsområden, för att främja lokal utveckling och Leader-metoden. EU:s internationella finansieringsprogram måste användas i ett brett spektrum inom landsbygds utvecklingsarbete och informationen som hör till finansieringsmöjligheterna måste utvecklas.

# 24

### LEADER-VERKSAMHETEN STÄRKS OCH FÖRENKLAS

**Finlands Byar rf** är representerat i European LEADER Association for Rural Development (ELARD), eller föreningen som representerar Leader-grupperna i Europa. Genom medlemskapet är Finlands Byar aktiv i verksamhetens utveckling, utvidgning och i att förenkla reglerna. Finland drar nytta av ELARD:s påverkansarbete, nätverk och know-how som förmedlas till finländska Leader-grupper.

# 25

### SAMARBETET UTANFÖR EUROPA UTÖKAS

**Finlands Byar rf** deltar i att bygga och skapa nya nätverk och partnerskap för landsbygdsutveckling utanför Europa. Kina-kontakten och spridningen av Leader-know-how kommer att fortsätta i samarbete med ELARD. Samarbetet med Afrika stöds och Finlands Byar fungerar som expert i EU-kommissionens initiativ "LEADER in Africa". Samarbete i regioner utanför Europa ökar synligheten för finländsk byaverksamhet och stöder vårt exportkunnande inom lokal utveckling.

# Basuppgifter från Finlands Byar rf

**Suomen Kylät ry - Finlands Byar rf** är en samarbetsorganisation för nätverk som främjar bya- och Leader-verksamhet samt lokal utveckling. Medlemmarna är nationella organisationer som främjar lokal utveckling, alla Leader-grupper och regionala byaföreningar, landskapsföreningar, samt bya- och stadsdelsföreningar. Både finsk- och svenskspråkig verksamhet ingår i föreningens verksamhetsområde som täcker hela landet. Finlands Byar rf främjar det lokala utvecklingsarbetet i Finland för ca 4 000 byar, 19 regionala byaföreningar och 54 Leader-grupper. Föreningen fungerar som en nationell samarbetsorganisation i utvecklingen av byar och för att främja invånarnas levnadsförhållanden och välbefinnande.

**Finlands Byars mission:** Finlands Byar rf är intressebevakare för lokal utveckling med målet att befrämja lokalsamhällenas och deras invånares välmående samt delaktighet.

## Verksamhetens vision till år 2030:

De lokala utvecklarnas nationella organisation Finlands Byar rf samlar aktörer på lokal och regional nivå som tillsammans arbetar för samhällsbaserat utvecklingsarbete för att öka välbefinnandet hos lokalsamhällena och deras invånare. Det lokala utvecklingsarbetet inbegriper hela Finland och alla finländare, utan gräns mellan landsbygd och stad. Vid sidan av landsbygdspolitiken tas även ansvar för frågor inom social-, arbetskrafts-, miljö- och regionalpolitiken.

**Till det nya i verksamheten för åren 2021–2024** hör förverkligandet av ett nytt lokalt utvecklingsprogram på riksnivå (Paikallisuudella parem-

maksi), vilket bl.a. inkluderar inrättandet av ett framtidsutskott för ungdomar, inflyttning till landsbygden, främjandet av den interna digitala kontakten för byaverksamhetens lokala nätverk, samt utvidgning av samhällsbaserad lokal utveckling till städerna. Genomgående teman i programmet är hållbar utveckling, förnyelse och att få med unga i verksamheten.

**Finlands Byar rf finns** på sociala medier och ger ut ett elektroniskt nyhetsbrev inom lokal utveckling, framställer tryckta bilagetidningar, broschyrer och annat material. Kommunikationen sker via många kanaler, både i egna som i samarbetsorganisationernas kanaler. Organisationen egna kanaler är webbplatsen [suomenkylat.fi](http://suomenkylat.fi), samt sociala mediekonton på Facebook, Twitter, Instagram och YouTube (@suomenkylat). Förutom organisationens kanaler finns också för Leader-kommunikation en [leadersuomi.fi](http://leadersuomi.fi)-webbplats och Facebook-sidan för Leader – Utveckla lokalt, samt Öppna Byarnas dag-evenemangets kanaler på [www.avoimetylat.fi](http://www.avoimetylat.fi), Facebook-sidan för Öppna Byarnas dag och Instagram-kontot för Öppna Byarnas dag.

**Finlands Byar rf har** reagerat på förändrade arbetsmetoder och det omfattande distansarbetet: Det lokala utvecklingsfältet har lärt sig att ta i bruk tekniken vid distansarbete och -möten, vilket minskar resandet och verksamheternas klimatutsläpp. Finlands Byar rf har även byggt en egen studio, där videor, distansmöten, distansutbildning och podcasts kan förverkligas.

**Tillsammans med** samarbetsnätverken ordnas turvis det nationella Landsbygdsparlamentet och Lokaali-evenemangen inklusive valet av Årets by, evenemanget Öppna Byarnas dag som årligen hålls i början av juni, miniseminarier av riksdagens nätverk för byaverksamhet, utbildnings- och rådgivningsdagar för byaverksamheten

som ordnas två gånger i året, samt Leader-parlamentet. Riksdagens nätverk för byaverksamhet, som har en bred representation från olika partier, bidrar till samhällsinflytande.

**Statsbidraget för byaverksamheten** (år 2021 1,4 miljoner euro) delas mellan 21 byaverksamhetsorganisationer eller Finlands Byar rf, 19 regionala byaföreningar, samt den svenskspråkiga verksamheten som sköts av Svenskfinlands Byar. Inom Finlands Byar rf är fyra arbetstagare fastanställda via statsbidraget för byaverksamheten.

**Finlands Byar rf bedriver** en betydande sysselsättnings-, landsbygds- och socialpolitisk projektverksamhet, samt även projekt för säkerhet i byarna och flyttning till landsbygden. Tillsammans utgör alla projekten ungefär två tredjedelar av Finlands Byars finansiering och personal. Leader-ombudsverksamheten bedrivs med Leader-gruppernas gemensamma köptjänstfinansiering.

**Finlands Byar rf är** medlem i flera europeiska samarbetsorganisationer: ERCA (European Rural Community Alliance), ELARD (European LEADER Association for Rural Development), ECOLISE (European network for community-led initiatives on climate change and sustainability), nätverket för Europas smarta byar, HNSL (Hela Norden ska leva) och PREPARE (Partnership for Rural Europe). Finlands Byar rf hjälper, inom ramarna för resurserna, sina medlemmar och nätverk att hitta nya internationella kontakter, samt bedriver målmedveten intressebevakning på internationella arenor.

**När genomförandet** av det lokala utvecklingsprogrammet 2021 - 2024 inleds är Finlands Byars medlemsorganisationer 119 till antalet.

**Se även Finlands Byars åtagande för Hållbar utveckling, Suomen Kylät ry:n Kestävän kehityksen sitoumus**  
[www.suomenkylat.fi](http://www.suomenkylat.fi)



**Suomen Kylät  
Finlands Byar**